

О.В. Зотько
О.М. Добровольська

ВИХОВУЄМО ОСОБИСТІТЬ

3 клас

На допомогу класному керівнику

- виховні години
- сценарії
- бесіди
- ігри

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.200.58
388

Зотько О.В., Добровольська О.М.

388 Виховуємо особистість. 3 клас:
На допомогу класному керівнику. — Тернопіль:
Навчальна книга — Богдан, 2010. — 160 с.

ISBN 978-966-10-0455-8

У посібнику, відповідно до програми “Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України”, подано сценарії, розробки виховних заходів та матеріали для батьківських зборів, створених з урахуванням вікових особливостей учнів початкової школи. Зміст виховних заходів передбачає формування ціннісного ставлення до суспільства і держави, людей, природи, мистецтва, праці, себе.

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів, батьків.

ББК 74.200.58

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-0455-8

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2010

I. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ

ДОРОГА ВІД ДОМУ ДО ШКОЛИ

Бесіда

Мета. Повторити з учнями основні правила дорожнього руху, правила переходу дороги; закріпити правила поведінки на дорозі по маршруту “дім — школа”.

Хід бесіди

Учитель: Дорогі діти! Почався новий навчальний рік. Ви стали на рік старшими, розумнішими. Сподіваюся, що влітку гарно відпочили, набралися сил і готові далі продовжити мандрівку до чудової Країни Знань, до світла. Всі ви чудово розумієте, що для того, аби у майбутньому стати повноправними господарями своєї країни, повноцінними членами суспільства, треба багато і наполегливо вчитися.

А за знаннями ви відправляєтесь куди? (*Звичайно, до школи*).

Кожного дня ви впевнено крокуєте до школи. І здається, що все на цьому шляху вам добре відоме, що по ній ви зможете пройти і з заплушченими очима.

Але не завжди дорога до школи буває простою і безпечною. Комуś потрібно переходити проїжджу частину дороги, комуś іти через міст, парк, а ще комуś їхати громадським транспортом, добиратися з села до міста. А тому існує небезпека для вашого життя і здоров'я. Ще в першому класі ви вибирали найбезпечнішу дорогу до школи разом з батьками, ходили разом з ними або зі старшими членами родини. І от тепер, в третьому класі, багато хто з вас долатиме цю дорогу самостійно.

Перш ніж виходити з дому, перевірте, чи зачинені вікна, вимкнені електроприлади, закриті водопровідні крани та крани на газовій плиті.

Запам'ятайте, долаючи кожную дорогу, треба дотримуватись певних правил.

— А як треба поводитися дорогою до школи, щоб уникнути небезпеки? (*Відповіді дітей*).

— Звичайно, будь-яку дорогу подолати легше, спілкуючись. Тому йдучи до школи чи повертаючись додому, намагайтеся йти в гурті з друзями чи дорослими.

— Не гуляйте в безлюдних місцях, наодинці, щоб ніхто вас не скривдив і не образив.

— У гурті легше уникнути нападу бродячих тварин, і навіть якщо вас тільки двоє, легше прийняти якесь правильне рішення.

— Якщо ваш шлях можна скоротити, йдучи навпростець через пустир або будмайданчик, не робіть цього. “Далеко, та легко, а близько, та слизько”, — говорить народна мудрість, тим більше, якщо шлях можна скоротити, йдучи через замерзлу річку чи струмок.

Йдіть завжди тією самою дорогою, щоб дорослі могли вийти вам назустріч, особливо якщо ви повертаєтесь зі школи ввечері.

— Не зачіпайте чужих тварин, навіть якщо вони налаштовані миролюбно. Це може бути небезпечно.

Якщо ти перелякався при зустрічі з собакою, тварина відчуває твій переляк і нападає першою, тому тікати не можна. Якщо з боку тварини бачиш агресивність, треба дати команди: “Фу!”, “Сидіти!”. Якщо це не допомагає і тварина готова напасти, то ти повинен активно захищатися, взявши в руки палицю, камінь, грудку землі. Якщо тварина таки накинулася, захищай шию, голову, старайся повернутися до собаки спиною. Якщо тварина таки вкусила, рану потрібно промити господарським милом і звернутися за медичною допомогою.

— Особливо небезпечними є зграї голодних собак, які живуть на смітниках. Вони голодні, злі та агресивні. Обминайте такі місця.

— У темну пору доби небезпека зростає. Якщо ви повертаєтесь зі школи ввечері, обирайте освітлену дорогу, їдьте громадським транспортом. На неосвітлених, безлюдних вулицях можуть збиратися наркомани, п’яниці, які чатують на самотніх перехожих, щоб відібрати гроші.

Пам’ятайте! Життя і здоров’я людини багато в чому залежить від її власної поведінки, тому:

- старайтеся завжди бути на виду;
- вибирайте безпечну дорогу;
- вулицю переходьте тільки на пішохідному або підземному переході;
- ніколи не поспішайте — краще завчасно вийди з дому;
- не йдіть навпростець;
- якщо повертаєтесь зі школи ввечері, ідіть не самі або обирайте освітлені місця;
- якщо затримуетесь, повідомте про це батьків, попросіть, щоб вас зустріли.

Ваше здоров’я у ваших руках! Не нехуйте цим!

ЗДОРОВИМ БУДЬ!

Виховний захід оздоровчого спрямування

Мета. Активно запроваджувати і пропагувати здоровий спосіб життя шляхом дотримання правил особистої гігієни, загартування, вживання здорової їжі, багатой на вітаміни, культури харчування. Виховувати відповідальне ставлення до свого здоров'я.

Хід заходу

Ведучий:

У нас сьогодні гарне свято,
Гостей зібралось багато,
Тепер на мене подивіться
І веселенько усміхніться!

Сьогодні ми з вами побуваємо у чарівній Країні Здоров'я. В цій країні завжди радо приймають тих, хто піклується про себе, дбає про своє здоров'я. Готові до подорожі?

Діти:

Так! (Встають.)

Вчитель:

Тоді вперед!

(Починає блимати світло. Звучить музика — вихор. Забігають “мікроби” — учні в чорних панчохах на обличчях.)

1-й мікроб:

Привіт, шмакодявки! Що, давно не хворіли? Це ми вам швиденько влаштуємо!

(Діти перелякані.)

2-й мікроб:

Не відпустимо вас до Країни Здоров'я!

3-й мікроб:

Не відпустимо!

1-й:

Нам подобається жити на ваших брудних пальчиках.

2-й:

Спати під нігтиками.

3-й:

Розкошувати на ніжках.

Разом мікроби (до дітей):

Що притихли? Не чекали?
Чи нас просто не впізнали?

Головний мікроб:

Я — великий повелитель!
Злющий вірус і мучитель!
А це — мої друзі,
Шкідливі бактерії і мікроби.

Хлопчик:

Діти, тікаймо звідси! Вони ж нас заразять чи ще якусь капость заповідють!

Мікроби кричать:

Сидіти!

(Скачуть і співають на мелодію “Острів невезення”).)

В бруді розведемо
Безліч ми хвороб,
Руки лиш не мийте —
Суньте пальці в рот.
І пильнуйте гарно
Під нігтями город.
Ставлю все сторчма я,
Добре все псую,
В кожній школі місце
Для бацил знайду.
Всі такі нещасні стануть навкруги —
Грипом і ангіною захворіють всі!

1-й:

Ми — мікроби маленькі,
Невидимі, дрібненькі!
Разом з вірусом на пару
Придумали страшенну кару!

2-й:

Коли потрапляємо на руки,
Робимо дуже страшні штуки.
Ми розростатись починаємо
І хвороби викликаємо!

3-й:

А тепер, дітки, відгадайте загадку про нашу подругу.

Щось на кухню залетіло
І на стіл одразу сіло,
Дозволу не запитало,
Над тарілками кружляло,
Впало в чашку із кефіром,
Повзало у мисці з сиром,

Куштувало пиріжки,
Цукор, каву та вершки.
Кажеш: “Киш!” — воно не слуха.
Це нахабна, набридлива ... (*муха*).

(Влітає Муха.)

Муха:

Я шукаю собі друзів —
Нечупар, брудних, замурзаних.
В бруді добре розбираюсь,
Бо там, де брудно, все гуляю.
Ану, діти, приготуйте руки —
Їх перевіряти буде муха!

(Літає біля дітей.)

Отакої! Усі чисті!
Полечу шукати замазур в іншому місці.

(Мушка летить геть. Мікроби сидять на підлозі. Потім піднімаються, співають і танцюють.)

Ми мікроби маленькі,
Невидимі, дрібненькі.
Ми хвороби викликаєм
І здоров'я проганяєм.

(Заходить Айболить, співаючи на мелодію “Снег кружиться”.)

Айболить:

Всіх звіряток-хлоп'яток лікую,
Від хвороб їх завжди бережу,
Всіх дітей від інфекцій врятую,
Всіх мікробів я вмиць прожену.

А я знаю, як їх можна подолати! Діти, давайте разом повторимо чарівні слова. (Витягує картки “Вода”, “Мило”, “Чистота”.)

Звідки взялися хвороби?
Їх створили злі мікроби.
Це маленькі злодіяки,
Хулігани, розбишаки,
Що живуть усюди, де є
Повно бруду:
У болоті і грязюці,
У смітті та у пилюці,
Під брудними нігтями,
Пазурами й кігтями...
Той, хто руки не поміє,
Їх ковтне і захворіє.

І тому, хлоп'ята,
Слід вам пам'ятати:
Будете вмиватися,
Митися, купатися —
Повтікають злі мікроби,
Разом з ними — всі хвороби.
Подолати грип й ангіну
Допоможуть вітаміни.

(Виходять вітаміни А, В, С, Д.)

Вітаміни:

Ми пояснимо вам все:
Що і як робити,
Як здоровими завжди
Серед мікробів жити.
Хто з вас знає, де ми є,
Хай нам підказочку дає.

Діалог з дітьми

- Де більше вітаміну С — в яблуці чи цукерці?
- А вітаміну А — у моркві чи жуйці?
- А вітаміну В — у печінці чи чіпсах?
- А вітаміну Д — у яйцях, рибі чи ковбасі?
- Молодці, про нас пам'ятайте! Частіше вітаміни вживайте!

Поради вітамінів

1. Дотримуйся режиму дня,
Живи за розпорядком:
Вмивайся, снідай і роби
Ранкову ти зарядку.
2. Обідати не забувай
І трохи відпочити,
А вже тоді сідай скоріш —
Уроки треба вчити.
3. Як час лишивсь, то не марнуй —
Можеш попрацювати,
А потім вмитись і о дев'ятій
Повинен вже лягати.
4. Умиватись треба зранку
Добре-добре милом.
Зуби чистити завжди,
Щоб ставали білі.